

Olle Adolphson

STIFTELSEN OLLE ADOLPHSONS MINNESFOND
I KUNGLIGA MUSIKALISKA AKADEMIEN

DELAR DEN 2 MAJ 2005
FÖR FÖRSTA GÅNGEN UT DET NYINSTIFTADE PRISET
– FÖR BETYDANDE INSATSER INOM VISDIKTNINGENS OMRÅDE –
PÅ 50.000 KR TILL

LARS FORSELL

OFÖRTRÖTTIG RYTTARE AV SVENSKA SPRÅKETS PEGASUS
MED DJUP KUNSKAP OM MODERSMÅLETS LÖNNGÅNGAR,
GRÄNSLÖST RASTLÖST FÄRDANDES MELLAN TRADITION OCH UPPBROTT,
POLEMIKER OCH MEDKÄNNARE, LEKFULLHETENS TALESMAN
LIKSOM VREDESMODETS
MÄSTARE I DEN LITTERÄRA VISANS MELODIK OCH DRAMATIK.

PRISET DELAS UT VID EN CEREMONI PÅ FÖRMIDDAGEN.
19.00 HÅLLS EN KONSERT I STORKYRKAN I STOCKHOLM
INTÄKTERNA GÅR OAVKORTAT TILL
OLLE ADOLPHSONS MINNESFOND
BG 5371-3160

Lars Forssell är en av Sveriges mest mångfacetterade kulturpersonligheter, och samtidigt en av de omisskännliga. Han debuterade som poet med "Ryttaren" 1949 och har sedan dess framträtt som lyriker, dramatiker, operalibrettist, författare till filmmanus, essäer, memoarer och annan prosa, översättare, kulturdebattör, estradör... Sedan 1971 är han ledamot av Svenska Akademien.

Man kan alltså med fog säga att Lars Forssell genom åren spelat på hela sitt stora register – undflyende rigida genregränser och stilarter men på samma gång suveränt behärskande desamma när han haft behov därav. Viktigare än att rangordna gener är för honom att framhäva betydelsen av hantverket, det högklassiga utförandet. Det betyder bland annat att han starkt bidragit till att överbrygga distansen mellan nöjets estrader och parnassen.

Redan i unga år drog han en lans för Evert Taube som framstående poet och han blev centralgestalt i den krets av artister som på 1950-talet förnyade den litterära visan i vårt land. Det var i samarbete med Pär Rådström kring radiocabarén "Två åsnor" som han började förvandla franska sånger till svenska, snart fanns de på allas läppar och har förblivit kända och älskade: "Snurra min jord, Säg vad ni vill, De fattigas piano..." På Hamburger Börs, där Lulu Ziegler hade startat något för vårt land alldeles nytt, nämligen varietéunderhållning, inledde han samarbete också med Olle Adolphson, som gjorde musik till flera texter.

En god visa är uppbyggd som ett drama, har Lars Forssell skrivit. Han har om sina egna visor sagt att "de skänkt mig så mycket glädje, de är – på sitt sätt – uttryck för min hälsa, min skaparlust och den sida av mitt väsen som ler." Inte minst framstår visorna som en viktig del av författarskapet genom deras uttryck för socialt engagemang och förmåga att förmedla budskap med politisk sprängkraft. Ännu ett citat: "Människor kan man döda eller sätta i fängelse, böcker kan brännas och förbjudas men en farlig sång om frihet, som går från mun till mun, hur skall man få bukt med den? Den smyger in överallt, hemlighetsfull, ogripbar, den gnolas och viskas, den stryker sin opposition och protest som en hand över gitarrens strängar, den är obeskrivligt retfull och kan göra en diktator vanmäktig av ilska."

När Forssell en gång hyllade Olle Adolphson med orden "efter Evert Taube är Olle Adolphson vår ende sanne trubadur" var han angelägen att påpeka att ordet trubadur kommer av trobar, "finna, finna ord". En ordfinnare, en trubadur, är förvisso också Lars Forssell – en sångare som inte bara överskrider genregränser utan också skapar förunderliga legeringar av förtröstan och förtvivlan, förklädnad och nakenhet, hopp och svartsyn, naiv lekfullhet och knivskarp satir. "Ju mer man tänker på Olle Adolphsons verk, desto mer växer det", skrev han i sin hyllningstext. Trots att Lars Forssells storhet är oomtvistad äger dessa ord giltighet också för hans eget verk.